

Panorama Tczewa

NR 7/399 • SIERPIEŃ 2025

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY
SAMORZĄDU MIASTA TCZEWA

ISSN 3071 - 80 58

ULICA KOSSAKA JAK NOWA

ZAKOŃCZYŁY SIĘ PRACE PRZY PRZEBUDOWIE UL. KOSSAKA NA OS. WITOSA. JEST TO PIERWSZY ETAP PRZEBUDOWY, REALIZOWANY NA BLISKO 460-METROWYM ODCINKU. ULICA ZOSTAŁA WYPOSAŻONA W NIEZBĘDNĄ INFRASTRUKTURĘ WODNO-KANALIZACYJNĄ, KANAŁ TECHNOLOGICZNY, OŚWIECZENIE, OZNAKOWANIE. NA REMONTOWANYM ODCINKU POWSTAŁO 10 PRZEJŚĆ DLA PIESZYCH, USTAWIONE ZOSTAŁY LAMPY ULICZNE, KTÓRE POPRAWIŁY WIDOCZNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO PIESZYCH.

2-3 Aktualności

4 Z sesji

5-8 Inwestycje

9 Region

10 Historia

11 Kultura

12-13 Harcerze

14 Fabryka Sztuk

15 Rowery

16 Wspomnienie

17 Samorząd

18-19 Edukacja

20-24 Wydarzenia

1 września – 86. rocznica wybuchu II wojny

Prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski zaprasza do udziału w uroczystościach patriotycznych upamiętniających 86. rocznicę wybuchu II wojny światowej.

Tczewskie uroczystości rozpoczną się o godz. 15.00, przy obelisku na Skwerze Bohaterów Szymankowa.

W programie: hymn państwowy, powitanie gości, wystąpienia okolicznościowe, modlitwa za poległych, apel poległych, składanie kwiatów.

Po uroczystościach przy obelisku, symbolicznie odsłoniemy tablicę z nazwą ulicy: ul. Walentego Faterkowskiego. Uchwałę w sprawie jej nadania podjęła Rada Miejska w czerwcu br. W wydarzeniu weźmie udział rodzina Walentego Faterkowskiego.

Kpt. Walenty Faterkowski urodził się 25 stycznia 1912 r. w Chełmży. 1 września 1939 roku był dowódcą 2. plutonu w 1. kompanii 2. Batalionu Strzelców, który bohatersko bronił ufortyfikowanego Mostu Tczewskiego. Wojenne zmagania zakończyły się wysadzeniem mostu przez polskich żołnierzy, co w konsekwencji uniemożliwiło Niemcom szybkie zajęcie miasta i przetransportowanie sprzętu wojskowego.

Lata drugiej wojny światowej- od 7 września 1939 do 1 kwietnia 1945 roku – spędził w pięciu obozach jenieckich. Do kraju powrócił w 1946 roku i osiadł w Nowej Soli, gdzie mieszkał do końca życia. W 2009 r. gościł w Tczewie, m.in. spotkał się z młodzieżą i uczestniczył w uroczystościach upamiętniających wybuch II wojny światowej. Wówczas też otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Tczewa. Zmarł 7 kwietnia 2013 roku, w wieku 101 lat.

O godz. 16.00 na Bulwarze Nadwiślańskim rozpocznie się **Piknik historyczno-militarny**, a o godz. 17.00 w Centrum Kultury i Sztuki – **Koncert patriotyczny Rodziny Kaczmarków**. Na koncert wstęp wolny, ale obowiązują bezpłatne wejściówki.

URZĄD MIEJSKI W TCZEWIE

PREZYDENT MIASTA TCZEWA

Łukasz Brządkowski
tel. 58 77 59 354
brzadkowski@um.tczew.pl

Prezydent przyjmuje interesantów
w czwartki w godz. 15.00-16.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA
DS. GOSPODARCZYCH

Andrzej Gockowski
tel. 58 77 59 308
gockowski@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów
w poniedziałki w godz. 14.00-15.30.

Z-CA PREZYDENTA MIASTA TCZEWA
DS. SPOŁECZNYCH

Joanna Grabowska
tel. 58 77 59 306
grabowska@um.tczew.pl

Wiceprezydent przyjmuje interesantów
w czwartki w godz. 15.00-16.30.

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE
Facebook.com/miasto.tczew.official/
Instagram.com/miasto.tczew/
Youtube.com/MiastoTczew

PANORAMA TCZEWA
Biuletyn Informacyjny Samorządu Miasta Tczewa

RADA PROGRAMOWA

Joanna Grabowska
Kazimierz Ickiewicz - przewodniczący
Mateusz Kotwica
Mieczysław Matysiak
Joanna Odya
Martyna Olejnik

REDAKTOR NACZELNA

Małgorzata Mykowska
tel. 58 77 59 320
mykowska@um.tczew.pl

REDAKCJA

Biurowo Prezydenta
tel. 58 77 59 320

Wersja elektroniczna biuletynu
dostępna jest na stronie internetowej:
tczew.pl/k/panorama-miasta

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania
i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 2 000 egzemplarzy
Druk: GTC Group

**Panorama
Tczewa**

Ulica Kossaka już po remoncie

Zakończyły się prace przy przebudowie ul. Kossaka na Os. Witosa. Jest to pierwszy etap przebudowy, realizowany na blisko 460-metrowym odcinku – od skrzyżowania z ul. Malczewskiego do wysokości posesji przy ul. Kossaka 37. Zadanie, na zlecenie miasta, wykonała firma ROKA Budownictwo ze Starogardu Gd. Koszt to 6,9 mln zł, z czego dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wynosi 3,2 mln zł.

Inwestycja obejmowała wymianę nawierzchni jezdni, budowę obustronnych chodników, budowę miejsc postojowych,

przebudowę zjazdów i dojść do posesji. Ulica została wyposażona w niezbędną infrastrukturę wodno-kanalizacyjną, kanał technologiczny, oświetlenie, oznakowanie.

Na remontowanym odcinku powstało 10 przejść dla pieszych, które dotychczas nie były wyznaczone. Ustawione zostały lampy uliczne, które popra-

wiły widoczność i bezpieczeństwo pieszych.

Teraz czas na ul. Mieszka I
Ogłosiliśmy przetarg na przebudowę ul. Mieszka I wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Termin składania ofert mija 26 sierpnia.

Gmina Miejska Tczew otrzymała na ten cel środki z rezerwy w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na 2025 r. Dofinansowanie w wysokości 1 755 075,00 zł stanowi 50 proc. kosztów kwalifikowanych. Pozostała kwota pochodzić będzie z budżetu miasta.

Nowe życie dla Orlika przy SP 11 w Tczewie

Gmina Miejska Tczew pozyskała 500 000 zł dofinansowania z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Ministerstwo Sportu i Turystyki) na modernizację boiska „Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej nr 11 im. Mikołaja Kopernika.

Wartość całkowita inwestycji to 1 103 735 zł brutto.

Dzięki tej kwocie Orlik zyska nową jakość – bezpieczną, nowoczesną i funkcjonalną.

Realizacja zaplanowana jest na rok 2026.

Co się zmieni?

Przy Szkole Podstawowej nr 11 zostanie kompleksowo zmo-

dernizowane boisko piłkarskie typu „Orlik 2012”. Zakres prac obejmuje m.in.: nową nawierzchnię trawiastą z włókien syntetycznych, naprawę podbudowy i stabilizację podłoża, nowe bramki i piłkochwyty, remont ogrodzenia oraz malowanie słupów, wymianę oświetlenia na energooszczędne lampy LED, oraz szereg prac towarzyszących zwiększających trwałość i funkcjonalność obiektu.

Komunikat w sprawie funkcjonowania komunikacji miejskiej w Tczewie od 1 września 2025 r.

Obecny kontrakt z operatorem komunikacji miejskiej – firmą **Przewozy Autobusowe GRYF Sp. z o.o.** – wygasa 31 sierpnia 2025 r. Miasto Tczew przeprowadziło postępowanie przetargowe na świadczenie usług przewozowych na okres 7 miesięcy z możliwością wydłużenia do 10 miesięcy. W wyniku przetargu wybrano ofertę firmy **Relobus Transport Polska Sp. z o.o.**, która ma rozpocząć obsługę komunikacji miejskiej od 1 września 2025 r.

Podczas trwania procedury przetargowej firma Gryf kilkukrotnie

składała odwołania do Krajowej Izby Odwoławczej (KIO).

Pierwsze odwołanie – częściowo uwzględniliśmy, łagodząc warunki przetargu, gdzie celem było zapewnienie najwyższej możliwej konkurencji. Gryf wycofał odwołanie.

Drugie odwołanie – dotyczyło skrócenia terminu związania ofertą; również zostało uwzględnione przez Zamawiającego.

Trzecie odwołanie – KIO wydało postanowienie o umorzeniu postępowania.

Czwarte odwołanie – wycofane przez Gryfa w trakcie postępowania.

Obecnie firma **Przewozy Autobusowe GRYF Sp. z o.o.** zaskarżyła do KIO **wynik postępowania przetargowego**. Termin rozpatrzenia tego odwołania nie został jeszcze wyznaczony.

Aby zapewnić ciągłość funkcjonowania komunikacji miejskiej i wyeliminować ryzyko zakłócenia świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego, Miasto Tczew podpisało z firmą **Relobus Trans-**

port Polska Sp. z o.o. umowę na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym. Umowa ta będzie obowiązywała **do czasu rozstrzygnięcia odwołania w KIO**.

Podkreślamy, że nie ma żadnego zagrożenia dla funkcjonowania komunikacji miejskiej w Tczewie, a od września mieszkańcy będą korzystali z usług wybranego przewoźnika oraz z nowszych pojazdów – średni wiek taboru to 10 lat (rocznik 2015).

Radni udzielili wotum zaufania i absolutorium prezydentowi Tczewa

Tczewscy radni uchwalili wotum zaufania i absolutorium dla prezydenta Tczewa za wykonanie budżetu miasta za 2024 r. Sesja absolutoryjna odbyła się 26 czerwca.

Radni zapoznali się z „Raportem o stanie miasta”, po czym nastąpiła ożywiona dyskusja na temat obecnej kondycji miasta. Wśród głównych problemów wskazywano demografię – systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców, z roku na rok rodzi się coraz mniej dzieci, a liczba narodzin od kilku lat jest niższa niż liczba zgonów. Społeczeństwo Tczewa się starzeje, a prognozy wskazują, że liczba mieszkańców w ciągu najbliższych lat nadal będzie spadać. Po omówieniu Raportu nastąpiło głosowanie nad wotum zaufania dla prezydenta miasta. Za przyjęciem wotum zaufania głosowało 19 radnych, 3 było przeciwnych. Podobny wynik głosowania dotyczył **absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2024 r.**

Rada Miejska udzieliła mi wotum zaufania oraz absolutorium z tytułu wykonania budżetu Miasta Tczewa za rok 2024. To dla mnie nie tylko ważna decyzja formalna, ale przede wszystkim wyraz akceptacji kierunku, który wspólnie obrałmy – powiedział prezydent Tczewa **Łukasz Brządkowski**. - Rok 2024 był czasem zmian – pierwszych decyzji, budowania nowego modelu zarządzania miastem i nowego sposobu sprawowania urzędu Prezydenta Tczewa. Skupiliśmy się na uporządkowaniu procesów, usprawnieniu zarządzania i wdrażaniu pierwszych obietnic wyborczych. Dziękuję za zaufanie – to dla mnie ogromna odpowiedzialność, ale i motywacja do dalszego działania. Serdeczne podziękowania kieruję do Skarbnik Miasta – Pani Heleny Kullas, której profesjonalizm i zaangażowanie były kluczowe w realizacji budżetu. Dziękuję także całemu Zarządowi Miasta, radnym Rady Miejskiej i – przede wszystkim – Wam, Mieszkańcom, za codzienne wsparcie, głosy, uwagi i współpracę. Przed nami kolejne wyzwania, ważne decyzje i projekty, które zadecydują o tym, jaki będzie Tczew w przyszłości.

Budżet miasta Tczewa na 2024 rok uchwalony został przez Radę Miejską w Tczewie w dniu 21 grudnia 2023 roku (Uchwała Nr LXIV/783/2023):
po stronie dochodów w wysokości 318.779.953 zł,
po stronie wydatków w wysokości 334.146.892 zł.

Planowany deficyt w wysokości 15.366.939 zł sfinansowany został przychodami pochodzącymi z wolnych środków z lat ubiegłych.

W trakcie roku budżetowego plan dochodów i wydatków ulegał zmianom z powodu przeprowadzenia 10 zmian budżetu dokonanych Uchwałą Rady Miejskiej i 23 zmian dokonanych Zarządzeniem Prezydenta Miasta.

Rada Miejska w Tczewie po uprzednim pozytywnym zaopiniowaniu wszystkich korekt przez Komisję Finansowo – Budżetową w miesiącach: styczeń, luty, marzec, maj, czerwiec, wrzesień, październik, listopad i w grudniu 2024 roku zatwierdziła zmiany w budżecie miasta:

po stronie dochodów wzrost o kwotę 57.221.027,07 zł,

po stronie wydatków wzrost o kwotę 50.014.517,40 zł.

Biorąc pod uwagę skutki zmian wprowadzonych w budżecie na przestrzeni 2024 roku ostateczny plan budżetu miasta ukształtował się następująco:

po stronie dochodów w wysokości 376.000.980,07 zł,

po stronie wydatków w wysokości 384.161.409,40 zł.

Planowany deficyt budżetu miasta w wysokości 8.160.429,33 zł został pokryty przychodami pochodzącymi z wolnych środków z lat ubiegłych.

Realizacja dochodów

Realizacja dochodów ogółem za 2024 rok zamknęła się kwotą 370.847.039,53 zł, tj. w wysokości 98,63% planu, z tego:

dochody własne – 188.540.660,23 zł – tj. 98,22% planu,

subwencje – 108.958.127,00 zł – tj. 100% planu, dotacje celowe z budżetu państwa i z państwowych funduszy celowych – 64.191.015,42 zł – tj. 98,85% planu:

środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej – 2.213.526,43 zł tj. 100,00% planu,

środki pozyskane z innych źródeł – 1.870.792,75 zł – tj. 80,41% planu,

środki z Funduszu Pomocy – 5.004.955,57 zł tj. 97,42% planu,

środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID 19 – 67.962,13 zł tj. 95,39% planu.

Plan dochodów własnych ustalono na kwotę 181.279.164,00 zł. Po zwiększeniu o kwotę 10.673.488,77 zł wynosił 191.952.652,77 zł. Wykonany został w kwocie 188.540.660,23 zł, co stanowi 98,22% planu.

Na realizację dochodów własnych składają się głównie:

wpływy z podatków i opłat w wysokości 68.623.349,93 zł tj. 99,23% planu, dochody komunalne i pozostałe dochody w wysokości 36.044.787,30 zł tj. 92,61% planu, udziały w dochodach budżetu państwa w wysokości 83.872.523,00 zł tj. 100% planu.

Realizacja wydatków

Na przestrzeni 2024 roku z budżetu miasta wydatkowano kwotę w wysokości 368.695.162,99 zł co stanowi 95,97% planu po zmianach.

Z kwoty tej przypada na:

wydatki bieżące – 350.090.663,44 tj. 96,46% planu,

wydatki majątkowe – 18.604.499,55 zł tj. 87,65% planu,

z tego:

- wydatki inwestycyjne – 18.283.499,55 zł, tj. 87,46% planu.

- zakup i objęcie akcji i udziałów – 321.000,00 zł, tj. 100,00% planu.

W 2024 r. na inwestycje przeznaczyliśmy 21 mln zł. Te największe były dofinansowane ze środków zewnętrznych, z funduszy rządowych, jak np. przebudowa ul. Królowej Marysieńki, a także budowa basenu przy SP nr 12, przebudowa ul. Kossaka na Os. Witosza, czy budowa wodnego placu zabaw na niecce czyżykowskiej. W 2024 r. rozpoczęliśmy również kompleksową termomodernizację budynku Centrum Kultury i Sztuki, a także pierwszy etap robót budowlanych i prac konserwatorskich w zabytkowym XIX-wiecznym wiatraku, czy budowę tzw. Zielonej Strefy czyli nowo wykreowanej przestrzeni do rekreacji oraz działań edukacyjnych i artystycznych znajdującą się pomiędzy ul. Podgórną a bulwarem.

M.M.

Basen przy Szkole Podstawowej nr 12 coraz bliżej

Trwa budowa basenu przy Szkole Podstawowej nr 12. Inwestycja rozpoczęła się jesienią ubiegłego roku. Termin wykonania umowy mija w kwietniu 2026 r.

Wykonawcą, na zlecenie miasta, jest firma Przembud Gdańsk S.A. Obecnie trwa wykonywanie elewacji budynku, montaż przyłączy i instalacji wod.-kan., instalacji elektrycznej zewnętrznej, instalacji wewnętrznej sanitarnej, teletechnicznej, fotowoltaicznej, a także zagospodarowywanie terenu. Basen przy Szkole Podstawowej nr 12 będzie obiektem ogólnodostępnym. Wyposażony będzie w zaplecze sanitarne i miejsca parkingowe. Niecka basenu będzie miała długość 25 m, do dyspozycji pływaków będzie 6 torów. Obiekt będzie połączony łącznikiem ze szkołą, ale będzie do niego prowadziło również oddzielne wyjście – od strony al. Kociewskiej. Będzie wyposażony w instalację fotowoltaiczną.

Koszt zadania to 25,8 mln zł. W 2023 roku miasto pozyskało na to zadanie 23 mln zł w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład.

Budżet Obywatelski Tczewa 2026 – głosujemy do 12 września

Do 12 września można głosować na projekty do Budżetu Obywatelskiego Tczewa na 2026 rok. W głosowaniu biorą udział mieszkańcy Tczewa.

Każdy mieszkaniec ma prawo do oddania głosu poprzez wybór jednego projektu dużego i wybór jednego projektu małego, bądź wybór tylko jednego projektu dużego lub wybór tylko jednego projektu małego. W przypadku oddania głosu poprzez wybór więcej niż jednego projektu dużego lub więcej niż jednego projektu małego, głos mieszkańca uznaje się za nieważny. W przypadku głosowania przez osoby małoletnie konieczna jest zgoda opiekuna prawnego na udział w głosowaniu.

Głosowanie odbywa się w jednej z następujących form:

- osobiście poprzez oddanie głosu na karcie do głosowania i złożenie jej w terminie, w jakim odbywa się głosowanie w siedzibie Urzędu Miejskiego lub
 - elektronicznie za pomocą interaktywnego formularza umieszczonego na stronie internetowej Urzędu Miejskiego. Zwyczajnie projekty umieszczone zostaną w budżecie miasta na 2026 rok. Ich łączny koszt to 1 mln zł.
- Ostatecznie przyjęto do głosowania 11 projektów dużych i 6 małych.

Projekty duże dopuszczone do głosowania:

- „Zagospodarowanie terenu rekreacyjnego na Osiedlu Witosza” - utworzenie przyjaznych mieszkańcom stref relaksu w rejonie ul. Broniewskiego, Stanisławskiego i Malczewskiego;
- „Gola, Gola” – chcemy grać! - remont ogólnodostępnego boi-

ska przyszkolnego przy Szkole Podstawowej nr 4;

- „Poprawa bezpieczeństwa uczniów Szkoły Podstawowej nr 8 w Tczewie – nowe ogrodzenie”;
- „Osiedlowy plac zabaw w nowym centrum Tczewa Tczewskich Saperów”;
- „Lekkoatletyka pod chmurką (pomiędzy ulicami: Spółdzielczą, Okrętową i Czatkowską) budowa bieżni lekkoatletycznej”;
- „Modernizacja placu zabaw przy SP 12 w Tczewie”;
- „Remont i doposażenie dwóch placów zabaw na ulicy Wąskiej”;
- „W zdrowym ciele zdrowy duch” - sprawnościowy plac zabaw dla dzieci przy ulicy ks. Bernarda Sychty”;
- „Aktywnie, radośnie i bezpiecznie” zagospodarowanie

i rozbudowa terenu rekreacyjnego przy SP10 ;

- „Modernizacja – doposażenie placu zabaw w cieniu drzew ul. Ks. Piotra Ściegiennego” ;
- „Remont ścieżki przyrodniczej Natura 2000” - projekt obejmuje remont palisady, uzupełnienie żwiru kamiennego, montaż nowych ławek, stojaków na rowery i koszy na śmieci – w rejonie ul. Nadbrzeżnej.

Projekty małe dopuszczone do głosowania:

- „Zakup trampoliny ziemnej na plac zabaw na osiedlu Witosza” - w rejonie ul. Broniewskiego;
- „Zielone Nowe Miasto – więcej zieleni przy mini skwerkach ul. Jedności Narodu i Alei Zwycięstwa”;
- „Aktywny wypoczynek – strefa gier i relaksu (przy SP8) w Tczewie” - wykonanie, za

budynkiem szkoły, poziomych gier interaktywnych dla dzieci;

- „Strefa relaksu i integracji (SP 12) w Tczewie” - urządzenie zakątka integracyjnego umożliwiającego grę w tenisa stołowego, szachy, warsztaty z **ławkami modułowymi do siedzenia**;
- „Zielona Strefa Ciszy przy SP10 w Tczewie” - urządzenie zielonego zakątka relaksacyjnego umożliwiającego spokojny wypoczynek, wyposażonego w stoły i ławki, nasadzone rośliny zielarskie w skrzynkach, hamak miejski;
- „Nasadzenia zieleni w rejonie placu zabaw na działce przy ulicach Jurgo, Hass i Harcerskiej” - nasadzenia drzew i krzewów ozdobnych oraz wymianę istniejącego urządzenia zabawowego na nowe.

Szczegóły: bo.tczew.pl

Wodny plac zabaw już niebawem

Prace przy budowie wodnego placu zabaw na niecce czyżykowskiej przebiegają zgodnie z planem i są już mocno zaawansowane. Termin realizacji zadania mija w listopadzie br.

Zamontowano już kontener sanitarny, kończy się montaż siedzisk. Wykonawca przystępuje do stawiania szatni - przebieralni oraz do wykonywania chodników. W dalszej kolejności nastąpi montaż zabawek

na niecce basenowej. Pojawia się też odnowione leżaki, które w tym miejscu znajdowały się przed rozpoczęciem budowy. Kolejny etap to odtworzenie terenu zielonego zniszczonego na skutek prac budowlanych i nasadzenia zieleni.

Całkowity koszt budowy wodnego placu zabaw to ok. 4,2 mln zł. W 2023 r. miasto otrzymało na ten cel dofinansowanie w wysokości 2,5 mln zł – w ramach rządowego programu dla

terenów popegeerowskich. Wykonawcą, na zlecenie miasta, jest firma ROKA Budownictwo ze Starogardu Gdańskiego.

Plac zabaw będzie bezpłatny i ogólnodostępny, będzie ogrodzony. Do dyspozycji użytkowników będzie zaplecze sanitarne i szatniowe. Dzieci będą miały do dyspozycji kilkanaście zabawek wodnych.

Prace na targowisku przy ul. Targowej

Na targowisku przy ul. Targowej zaplanowano szereg prac porządkowych mających na celu dostosowanie obiektu do potrzeb mieszkańców jak i handlujących. Zakład Usług Komunalnych rozpoczął swoje działania od uporządkowania parkingu, odchwaszczenia i poprawy nawierzchni. Wykonano już wstępnie nowe oznakowanie parkingu, a wkrótce zostaną wymalowane miejsca postojowe. Ponadto zostały zlikwidowane stoły, które kolidowały z miejscami postojowymi wzdłuż ulicy Targowej lub były niepotrzebne. Pozostałe stoły targowe zostaną zastąpione nowymi, wykonywanymi przez ZUK. Montaż będzie dokonywany sukcesywnie. Usunięte zostały stare tablice informacyjne i pojawiła się nowa gablota zawierająca niezbędne informacje o pracy targowiska. W miejscu, gdzie dotychczas był trawnik, został wykonany nowy łącznik, który zapewni komunikację między parkingiem a strefą handlu przemysłowego i powiększa powierzchnię targową z utwardzoną nawierzchnią. Na bieżąco wymieniane są płyty chodnikowe na cały placu targowym. Planowane jest również doprowadzenie energii elektrycznej do stołów targowych. Wszystkie podjęte działania powinny zakończyć się późną jesienią.

Stadion dostosowany do wymogów PZPN

Zakończyły się prace zmierzające do przystosowania stadionu lekkoatletycznego przy ul. Bałdowskiej do wymogów Polskiego Związku Piłki Nożnej. Chodziło o dostarczenie i montaż kontenera szatniowego wyposażonego w szatnie dla zawodników, prysznice, sanitariaty, pomieszczenie do masażu i rehabilitacji.

14 sierpnia odbył się odbiór końcowy. Koszt zadania to blisko 519 tys. zł.

Wykonawcą, na zlecenie miasta, jest firma Gardenia Sport sp. z o.o. z Warszawy.

Ta sama firma, w 2021 r., wykonywała II etap budowy stadionu przy ul. Bałdowskiej

(szatnie, parking, ogrodzenie, trybuny).

M.M.

I przy ul. Żwirki...

Równolegle, od września/października na targowisku przy ul. Żwirki ZUK wykona nowe zadanie – wymieni poszycie uszkodzone podczas gradobicia. Prace obejmą również odmalowanie konstrukcji zadania oraz budowę nowych przyłączy elektroenergetycznych do obiektów targowych. Dzięki zaangażowaniu pracowników ZUK wszystkie zaplanowane prace mogły zostać wykonane w tym roku, bez potrzeby zwiększania budżetu i szukania dodatkowych podwykonawców.

Fot. S. Balda

Przebudowa basenu przy ul. Wojska Polskiego – mamy 7 ofert

7 firm chce przebudować i zmodernizować basen przy ul. Wojska Polskiego. 19 sierpnia otwarto oferty przetargowe. Zaproponowane kwoty sięgają od 27,8 do 37 mln zł. Pięć ofert mieści się w zaplanowanym budżecie (32,9 mln zł).

Do przetargu przystąpiły firmy z Warszawy, Krakowa, Bydgoszczy, Przasnysza, Rożentala, Żukowa i Kielpina. Trwa analiza ofert.

Inwestycja objęta jest dofinansowaniem w wysokości 15 mln zł z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Termin realizacji: od 2 stycznia 2026 r. do 20 grudnia 2027 r.

Przedsięwzięcie obejmuje przebudowę i modernizację obiektu sportowo – basenowego znajdującego się w Tczewie przy ul. Wojska Polskiego 28A. To obiekt, który powstał w latach 70-tych, posiada dwie niecki basenowe. Jest intensywnie wykorzystywany przez placówki szkolne, kluby sportowe oraz mieszkańców Tczewa i okolic.

W ramach zadania planuje się wykonać następujące prace budowlane:

- przebudowę i modernizację instalacji uzdatniania wody basenowej;
- wykonanie systemu odzysku wody przelewowej na basenach;
- przebudowę instalacji wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w tym wykonanie nowego systemu wentylacji i osuszania basenów;
- przebudowę instalacji grzewczych i dostosowanie do najnowszych wymagań w zakresie energooszczędności wraz z wymianą starych grzejników na nowe;
- przebudowę instalacji elektrycznej wewnętrznej i zewnętrznej wraz z modernizacją oświetlenia na energooszczędne;
- przebudowę instalacji teletechnicznej wraz wprowadzeniem kontroli dostępu

do poszczególnych pomieszczeń za pomocą rozwiązań systemowych;

- przebudowę instalacji wodno – kanalizacyjnej.

Ponadto wykonane zostaną niezbędne prace budowlane, remontowe i wykończeniowe wewnątrz obiektu. Będą one dotyczyły nie tylko niecek basenowych i trybun, ale również pozostałych pomieszczeń, z których korzystają użytkownicy obiektu, a także pomieszczeń gospodarczych, socjalnych i administracyjnych.

Zadanie będzie również obejmowało doposażenie obiektu w urządzenia basenowe i sportowe. Obiekt zostanie przystosowany do korzystania przez osoby niepełnosprawne. Budynek zostanie poddany termomodernizacji wraz z zastosowaniem rozwiązań OZE. Wykonane zostaną prace naprawcze izolacji ścian fundamentowych oraz naprawy i oczyszczenie konstrukcji dachu. Wymieniona zostanie stolarka okienna i drzwiowa. W ramach zadania wykonane zostaną również zagospodarowanie i przebudowa otoczenia obiektu, w tym miejsca parkingowe dla samochodów osobowych i autobusów.

M.M.

XVII sesja Rady Miejskiej w Tczewie 28 sierpnia o godz. 10.00

Porządek obrad

Część pierwsza:

Otwarcie sesji i powitanie gości.
Sprawdzenie obecności radnych.
Przedstawienie proponowanego porządku obrad sesji.

Przyjęcie protokołu z sesji Rady Miejskiej w Tczewie z 26 czerwca 2025 r.
Informacja z działalności Prezydenta Miasta Tczewa za lipiec oraz sierpień 2025 r.
Informacja z interpelacji zgłoszonych przez radnych w okresie od 26 czerwca do 27 sierpnia 2025 r.

Część druga:

Informacja z realizacji interpelacji radnych za I półrocze 2025 r.

Podjęcie uchwał w sprawie:

- zmiany uchwały nr XLV/408/2018 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 27 wrześ-

nia 2018 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,

- zmiany uchwały nr XXXI/259/2017 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu,
- wyrażenia zgody na wzniesienie pomnika poświęconego pamięci Generała Józefa Hallera w Tczewie,
- uchylenia uchwały w sprawie ustalenia wysokości opłat za utrzymanie czystości i kosztów eksploatacji urządzeń targowiskowych na terenie miasta Tczewa,
- uchylenia uchwały w sprawie ustalenia inkasenta do poboru opłat targowych w mieście Tczewie oraz zasad i terminów ich rozliczania,
- ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr XXII/177/2016 Rady Miejskiej w Tczewie z dnia 29 września 2016 r. w sprawie utworzenia samorządowej jednostki or-

ganizacyjnej pod nazwą „Centrum Usług Wspólnych Gminy Miejskiej Tczew” oraz nadania jej statutu,

- wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie przyjęcia od Powiatu Tczewskiego zadania publicznego polegającego na przekazaniu i odbiorze sygnału (obrazu) z monitoringu zlokalizowanego w okolicy wiaduktu przy ul. 30 Stycznia w Tczewie, w celu poprawy bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym, trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Miejskiej Tczew,
- zmian w budżecie miasta Tczewa na 2025 rok,
- zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej miasta Tczewa na lata 2025-2035.

Zgłaszanie interpelacji, zapytań i wniosków.

Wolne wnioski, informacje oraz oświadczenia (podziękowania, życzenia itp.).

Kociewie podbija Gdańsk – rekordowy Korowód i moc atrakcji na Święcie Kociewia

8 sierpnia tłumy Kociewiaków znów przeszły ulicami Gdańska w ramach Święta Kociewia. Wydarzenie to, już od kilkunastu lat wpisane się w kalendarz imprez towarzyszących Jarmarkowi św. Dominika. Z roku na rok impreza staje się bardziej popularna wśród mieszkańców Pomorza, którzy chętnie poznają kulturę kociewską.

To też doskonała okazja, aby pokazać różne aspekty kultury Kociewia poza Regionem. Dzięki temu również turyści odwiedzający w tym czasie Jarmark św. Dominika mogą dowiedzieć się o istnieniu Regionu kociewskiego oraz grupie etnograficznej jaką są Kociewiaczy.

W Korowodzie Kociewskim, czyli barwnym przemarszu Kociewiaków i sympatyków Kociewia, który rozpoczął się od Zielonej Bramy, na Skwer Heweliusza przeszło ponad 1100 osób. Orkiestry dęte, zespoły folklorystyczne, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe i przedstawiciele stowarzyszeń – wszyscy licznie przybyli do Gdańska – *Korowód Kociewski to element Święta Kociewia, do którego mieszkańcy Kociewia najbardziej się przygotowują. Wspólnie, przedstawiciele trzech powiatów – starogardzkiego, tczewskiego i świeckiego maszerują ulicami Gdańska, aby pokazać swoją przynależność do Regionu.* – mówi Piotr Kończewski z Lokalnej Organizacji Turystycznej KOCIEWIE. – *W tym roku Korowód Kociewski był rekordowo liczny.*

Drugim elementem Święta Kociewia były występy na scenie oraz Stragan Kociewski. Swoje muzyczne umiejętności zaprezentowały m.in. Fefernuski działające przy Starogardzkim Centrum Kultury czy Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP Pinczyn. Na stoiskach odwiedzający mogli spróbować smaków Kociewia, które serwowała firma IGLO-TEX ze Skórcza oraz zapoznać się z ofertą turystyczną Regionu, którą w ramach Kociewskiej Informacji Turystycznej przygotowała LOT KOCIEWIE.

Trzecim, dopełniającym całość komponentem Święta Kociewia była wystawa Kociewie ART. W tym roku w innym wydaniu. Była to ekspozycja plenerowa o „Wybitnych Po-

lakach związanych z Kociewiem”. Biogramy osób urodzonych w naszym Regionie bądź działających na jego rzecz mogli poznać przechodnie ulicą Korzennej. Na wystawie znaleźli się Ci bardzo znani jak Grzegorz Ciechowski, Kazimierz Deyna czy Jan III Sobieski oraz mniej znani, ale zasłużeni dla Polski i Kociewia jak na przykład Kazimierz Hącia lub Roman Landowski.

Wystawa przedstawiała piętnaście sylwetek, jednak organizatorzy deklarują, że nie jest to zamknięty katalog i w przyszłości ekspozycja będzie rozbudowana o kolejne nazwiska zasłużonych dla Regionu.

(LOT Kociewie)

Imprezy biegowe

• Biegacze w hołdzie Kazimierzowi Piechowskiemu

Już 30 sierpnia zapraszamy do udziału w wyjątkowym wydarzeniu – „Biegacze w hołdzie Kazimierzowi Piechowskiemu”. To bieg na 10 km, w ramach którego zostaną rozegrane Mistrzostwa Polski Kolarzy. Start o godz. 11.00 na Bulwarze Nadwiślańskim. To nie tylko sportowa rywalizacja, ale także hołd dla niezwykłego człowieka – Kazimierza Piechowskiego, bohatera II wojny światowej i honorowego obywatela Tczewa, który swoją odwagą zapisał się na kartach historii. Organizatorem wydarzenia jest Powiatowy Ośro-

dek Sportu, a odbędzie się ono pod patronatem honorowym prezydenta Tczewa Łukasza Brządkowskiego oraz starosty tczewskiego Mirosława Augustyna.

• Dycha nad Wisłą

31 sierpnia o godz. 14.00 z Bulwaru Nadwiślańskiego ruszy VII Dycha nad Wisłą ścieżką pieszo-rowerową i ulicami Nad Wisłą, Nadbrzeżną, Spacerową – do Knybawy (miejsce postoju i doładowań rowerów przy drodze 22). „VII Dycha Nad Wisłą” to wyjątkowa impreza biegowa na Bulwarze Nadwiślańskim w Tczewie, bowiem w tym roku będą to także:

IX Mistrzostwa Polski Urzędników VII Mistrzostwa Miasta Tczewa

Bieg dla dzieci w wieku 10-12 lat na dystansie 400 metrów.

Nie zabraknie także wielu tematycznych stoisk, gdzie będzie można skorzystać z nieodpłatnych porad, atrakcji dla dzieci i dorosłych oraz losowania nagród! Zapraszamy mieszkańców Tczewa i okolic na Bulwar od godz. 12.00- do 18.00.

Organizatorem wydarzenia jest Klub Kociewiak, a odbędzie się ono pod patronatem honorowym prezydenta Tczewa Łukasza Brządkowskiego.

Oddaliśmy hołd powstańcom warszawskim

1 sierpnia, w 81. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, Tczew oddał hołd bohaterom walczącej Warszawy. Uroczystości odbyły się w Parku Miejskim przy obelisku upamiętniającym harcerzy poległych w latach 1939–1945.

Ceremonię prowadził prof. Kazimierz Ickiewicz, a samorząd Tczewa reprezentowała wiceprezydent Joanna Grabowska. W wydarzeniu wzięli udział m.in. senator Ryszard Świliński, przedstawiciele samorządów miasta i powiatu tczewskiego

oraz gminy Tczew, delegacje służb mundurowych, instytucji kultury, Zrzeszenia Kaszubsko-

-Pomorskiego, Środowiskowego Domu Samopomocy w Tcze-

wie, harcerze, Bractwo Kurkowe oraz mieszkańcy.

Szczególnym gościem była delegacja Instytutu Pamięci Narodowej z Gdańska, z dyrektorem dr. Markiem Szymanikiem, który wygłosił przemówienie poświęcone bohaterom Powstania i uniwersalnym wartościom, jakie przyświecały ich zrywowi. W uroczystościach uczestniczyli również żołnierze 71. Batalionu Lekkiej Piechoty w Malborku.

Po zakończeniu uroczystości uczestnicy przeszli na Stary Cmentarz, gdzie zapłonęły znicze na grobach Powstańców spoczywających w Tczewie – Mieczysława Polewicza, Henryka Handke i Kazimierza Omernika.

Fot. J. Kruszyński

Powstanie Warszawskie 1944

1 sierpnia 1944 roku wybuchło w okupowanej Warszawie Powstanie. Jak mówić o Powstaniu Warszawskim w roku 2025, gdy już tak wiele powiedziano i napisano. Odpowiedź na to pytanie jest ciągle taka sama od lat. Ciągle trzeba cierpliwie opowiadać rzecz od początku, bo to, co niby oczywiste, wcale oczywiste nie jest. Trzeba powtarzać od początku, by nasza narodowa świadomość nie zabiłła się błoną niepamięci.

Niech nikt nie pyta jak mogłoby być. Pytajmy jak było, dociekajmy prawdy, bądźmy dumni, że jesteśmy z Narodu, który nigdy się nie poddaje i potrafi – gdy Ojczyzna w potrzebie – rzucić życia los na stos, nie bacząc na cenę.

Ten zbrojny, niezwykle bohaterski zryw Polaków zapisał się w historii drugiej wojny światowej jako piękne świadectwo miłości do Ojczyzny i obrony zagrożonych wartości. Dla ratowania honoru i godności człowieka powstańcy położyli na szalę własne życie. Podjęli bój, do którego przygotował się cały naród przez wszystkie lata okupacji. Było to ich prawo i obowiązek, z którego wywiązali się doskonale, płacąc niestety najczęściej cenę najwyższą – własne życie.

Hasłem walki powstańców była wolność i honor oraz ciągła pamięć o tej, która nie zginęła. O tej pamięci mówił Ojciec Święty Jan Paweł II podczas pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w 1979 r.: „*Nie sposób zrozumieć tego miasta, Warszawy, stolicy Polski, która w roku 1944 zdecydowała się na nierówną walkę z najeźdźcą, na walkę, w której została opuszczona przez sprzymierzone potęgi, na walkę, w której legła pod własnymi gruzami, jeśli się nie pamięta, że pod tymi samymi gruzami legł Chrystus-Zbawiciel ze swoim krzyżem spod kościoła na Krakowskim Przedmieściu*”.

Pamięć o czasach minionych, o czasach Powstania Warszawskiego, musi stać się okazją do odczytywania współczesności, która się stale rodzi na dziedzictwie wartości zbyt wielkich i świętych, aby były przeoczone czy zapomniane. Jesteśmy, zatem zobowiązani i wzywani do pamiętania o tym, co w sierpniowe dni 1944 r. było krzyżem ówczesnego pokolenia Polaków, które nie godziło się ani na

hitlerowskie zniewolenie, ani na nadciągające widmo pozornej wolności w ramach systemu obcego duchowi, kulturze i tradycji narodu polskiego. Potwierdzeniem pozorów militarnej i ludzkiej obecności było wygaszenie działań na froncie, który zza Wisły przyglądał się ginącej Warszawie i tragedii Polaków. Dokonywała się jednak rzecz wielka i niezapomniana podczas powstańczego zrywu. Nie da się, bowiem zmierzyć skali determinacji ludzi, których przyrodzonym prawem jest życie w wolności. Każdy pomysł na takie życie trzeba oceniać według intencji, które były przecież poparte nadzieją na zaangażowanie sił, które znajdowały się w zasięgu działań powstańczych, a mimo to z pomocą nie przyszły. Raz jeszcze doświadczili Polacy prawdy, że człowiek, który nie buduje na wartościach, w którego działaniach dominuje wyrachowana ideologia i wola panowania, nie może być nawet potencjalnym partnerem, choćby chodziło o najszlachetniejszą sprawę.

Wspominamy, więc Warszawę zdradzoną przez sprzymierzeńców, osamotnioną w swej walce, ale wielką wielkością ludzkich serc. Wspominamy Powstańców z gorącym sercem, przepełnionych uczuciem miłości Boga, Honoru i Ojczyzny, którzy ofiarnie oddawali swoje życie. Ich bitewny trud trwał aż 63 dni! Przekonani do końca o słuszności swojej ofiary, pokazali zdumionemu światu, że Polak potrafi nie tylko pięknie żyć, ale i pięknie umierać.

Powstanie Warszawskie pozostanie na zawsze w pamięci i historii jako zryw bohaterski dyktowany miłością do Ojczyzny, w obronie wolności i godności narodu o tysiącletniej kulturze, jako sztandar ludzkości podniesionej w obliczu dwóch najbardziej barbarzyńskich systemów totalitarnych, sztandar uwieńczony Chrystusowym krzyżem. To powstanie będzie na zawsze świadectwem i głośnym krzykiem protestu przeciwko wszelkiej polityce kapitulacji, podłości i zdrady, ponieważ wolność narodu jest wartością, dla której należy poświęcić wiele, o czasem wszystko.

Powstanie Warszawskie było walką o Polskę-wolną, niepodległą i suwerenną.

Kazimierz Ickiewicz

Tczewska biblioteka w projekcie BookStadion

Miejska Biblioteka Publiczna im. Aleksandra Skulteta w Tczewie we współpracy z **UKS Orły Tczew** jako jedni spośród 20 duetów bibliotek publicznych i szkółek piłkarskich w Polsce zakwalifikowali się do 2. edycji projektu **BookStadion!**

Jeszcze w tym roku zostaną zorganizowane w Tczewie warsztaty czytelniczo-sportowe dla zawodników wspomnianego klubu. Podczas tego wydarzenia dzieci wezmą udział w konkursach, zabawach oraz w pokazie trików sportowych. Książki i sport – wbrew pozorom – mogą iść w parze!

BookStadion to projekt **Institutu Książki** inspirowany piłką nożną, którego celem jest promocja czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży. Inicjatorzy akcji do wspólnych działań zaprosili trenerów prowadzących

szkółki piłkarskie, zawodowych piłkarzy oraz największe kluby w Polsce, wraz z którymi chcą przekonać o mocy futbolowych opowieści z literacką przewrot-

ką. W ramach projektu organizowane są czytelnicze warsztaty, animacje oraz konkursy, a także rozmowy z młodymi pasjonatami i pasjonatkami.

mi piłki o sportowych wartościach, w czasie których sięga się do bestsellerowych książek opowiadających o topowych zawodnikach. Z pomocą biografii piłkarzy i wywiadów z ikonami futbolu odkrywa się przed aspirującymi zawodnikami i zawodniczkami przyjemność z czytania.

Promowanie czytelnictwa poprzez sport wśród dzieci oraz młodzieży działa i przynosi wymierne korzyści - pomaga zdobywać wiedzę, integruje i daje dużo radości. Dowodzą tego m.in. działania z sukcesem realizowane od lat w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Szwecji czy na Malcie.

Projekt jest realizowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Powstańcy warszawscy na tczewskich nekropoliach

Na tczewskich nekropoliach pochowani są następujący uczestnicy Powstania Warszawskiego:

Cmentarz Parafialny „Stary” w Tczewie przy ul. 30 Stycznia
Mieczysław Polewicz - ur. 17.11.1920 r. zm. 13.01.2010 r.
sektor **1 P**, rząd przy ogrodzeniu od strony Parku Kopernika,
miejsce **21**.

Henryk Handke - ur. 20.11.1925 r. zm. 23.09.2021 r.
sektor **1 L**, rząd **6**, miejsce **17**.

Halina Jabłońska – Wala - ur. 18.11.1926 r. zm. 9.09.2019 r.
sektor **3 P**, rząd **22**, miejsce **18**.

Janusz Miśkiewicz - ur. 14.04.1925 r. zm. 3.11.2006 r.
sektor **3 L**, rząd **25**, miejsce **9**.

Stanisław Miśkiewicz - ur. 12.07.1922 r. zm. 27.10.1995 r.
sektor **3 P**, rząd **ostatni** (pod płotem, przy nasypie kolei),
miejsce **3**.

Kazimierz Omernik - ur. 23.12.1912 r. zm. 21.01.2001 r.
sektor **3 L**, rząd **2**, miejsce **25**.

Benon Paszkowski - ur. 18.07.1921 r. zm. 16.08.2001 r.
sektor **2 P**, rząd **24**, miejsce **31**.

Zofia Piotrowska - ur. 1.02.1924 r. zm. 22.04.2005 r.
sektor **1 L**, rząd **20**, miejsce **16**.

Ks. prałat, dr Wacław Preis - ur. 8.01.1909 r. zm. 4.08.1990 r.
sektor **3 L**, rząd **19**, miejsce **1**.

Bronisław Szymański - ur. 25.01.1930 r. zm. 21.04.1989 r.
sektor **3 P**, rząd **ostatni** (pod płotem, przy nasypie kolei),
miejsce **16**.

Ryszard Wala - ur. 3.04.1922 r. zm. 15.01.2000 r.
sektor **3 P**, rząd **22**, miejsce **18**.

Cmentarz Parafialny „NOWY” w Tczewie przy ul. 30 Stycznia
Wacław Rokita - ur. 9.09.1925 r. zm. ? 1987 r.
sektor **2 L**, rząd **7**, miejsce **14**.

Cmentarz Parafialny przy ul. Gdańskiej w Tczewie
Irena Żołnierowicz - ur. 20.02.1928 r. zm. 28.04.2022 r.
sektor **A 3**, rząd **21**, miejsce **1**.

Cmentarz Komunalny w Tczewie przy ul. Rokickiej
Wiesław Bliszczyk - ur. 11.12.1928 r. zm. 8.05.2014 r.
sektor **F 1**, rząd **1**, miejsce **16**.
(Informacje o grobach powstańców zebrał p. Adam Murawski)

Harcerze z Hufca Tczew wrócili z obozu pełni przygód

Wieczne ogniska, gry terenowe, pływanie na żaglówkach i dni spędzone bez telefonów – tak wyglądał tegoroczny obóz harcerski Hufca ZHP Tczew, który odbył się w Wińcu, woj. warmińsko-mazurskie. Przez dwa tygodnie ponad 150 zuchów, harcerzek i harcerzy przeżywało niezapomnianą przygodę, ucząc się samodzielności, pracy zespołowej i życia blisko natury.

Od 14 do 27 lipca 2025 roku teren Harcerskiej Bazy Obozowej w Wińcu zamienił się w tętniące życiem miasteczko zbudowane z namiotów, hamaków i harcerskich wartości. W obozie wzięły udział gromady i drużyny z całego Hufca ZHP Tczew, w tym zarówno młodsze zuchy, jak i starsi harcerze oraz wędrownicy.

Dni mijały pod znakiem intensywnych zajęć: poranne apele, codzienne gry terenowe, warsztaty

z pierwszej pomocy, wędrowki i samodzielne przygotowywanie posiłków, a także wieczorne ogniska, podczas których nie brakowało śpiewu, śmiechu i refleksji. Uczestnicy korzystali również z możliwości, które dawało nam pobliskie jezioro – pływali na kajakach, Optymistach, Omegach a nawet większych jednostkach! Organizacja obozu nie byłaby możliwa bez wsparcia rodziców,

sponsorów oraz przyjaznych instytucji, którym serdecznie dziękujemy za pomoc i zaufanie. Szczególne podziękowania należą się również kadrze – instruktorom i wychowawcom, którzy przez cały czas dbali o bezpieczeństwo i dobre samopoczucie uczestników. Harcerze z Hufca Tczew wrócili do domu z bagażem doświadczeń i wspomnień, które zostaną

z nimi na długo. A już za rok – kolejna przygoda!

Chcesz, żeby Twoje dziecko przeżyło coś podobnego?

Zapraszamy do naszych drużyn harcerskich w Tczewie! Więcej informacji na stronie hufca: www.tczew.zhp.pl. Już od września ruszamy z naborem do jednostek!

(Hufiec ZHP Tczew)

Eksperymentuj w Fabryce Sztuk

Zapraszamy do odwiedzania **Strefy Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności SOWA** w Fabryce Sztuk. To inicjatywa Centrum Nauki Kopernik, sfinansowana przez Ministra Nauki. W strefie czekają interaktywne ekspozycje przeznaczone do samodzielnego prowadzenia obserwacji i doświadczeń. Ekspozycje – to stacje doświadczalne, za pomocą których można wywołać określone zjawiska i w ten sposób odkrywać zasady rządzące światem.

ŚLYSZENIE KOŚCMI

Usiądź przy stanowisku, oprzyj łokcie na okrągłych polach, zatkaj uszy palcami i ... posłuchaj muzyki. Poeksperymentuj, przetestuj: palce, nadgarstki, całe dłonie.

Dźwięki słyszymy, bo drgające powietrze porusza błonę bębenkową w uchu, która

z kolei wprawia w ruch kolejne elementy ucha środkowego i wewnętrznego, a te na końcu wprawiają w drgania płyn znajdujący się w przewodzie ślimakowym.

Drgania płynu drażnią komórki rzęskowe wysyłające wewnątrz przewodu, które pobudzone wysyłają impulsy nerwowe do ośrodka słuchu w mózgu. Przewodnictwo kostne to spo-

sób słyszenia z pominięciem błony bębenkowej. Wykorzystywane jest przez instrumentalistów do strojenia instrumentów strunowych i wokalistów do znalezienia dźwięku. Osoba, która stroi instrument, po lekkim uderzeniu umieszcza podstawę kamertonu widelkowego między tylnymi zębami. Dzięki temu słysząc dźwięk z kamertonu nie musi przerywać strojenia instrumentu.

SOWA – Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności
wystawa: poniedziałek – piątek 10.00-18.00 (ostatnie wejście o 17.00)
sobota, niedziela 10.00-16.00 (ostatnie wejście o 15.00)
majsternia: poniedziałek-piątek 15.00-17.00

Sukces Harcerskiej Orkiestry Dętej na Mistrzostwach Polski Orkiestr Dętych w Radomiu

W lipcu Radom stał się stolicą muzyki dętej – wszystko za sprawą IV Otwartych Mistrzostw Polski Orkiestr Dętych, które odbyły się w dniach 12–13 lipca. Nasza Harcerska Orkiestra Dęta wróciła z mistrzostw obsypana medalami.

To prestiżowe wydarzenie, zorganizowane przez Młodzieżowy Dom Kultury w Radomiu, Stowarzyszenie Polskie Orkiestry Dęte WAMSB-POLSKA oraz Stowarzyszenie Grandioso, przyciągnęło do miasta **dziewięć wyjątkowych orkiestr z całej Polski**. Partnerem wydarzenia był **Narodowy Instytut Muzyki i Tańca** w ramach programu „Pracownia Orkiestr Dętych”. **Orkiestry uczestniczące w Mistrzostwach:**

Gminna Orkiestra Dęta w Starej Białej
Orkiestra Dęta Gminy Skrwilno
Orkiestra Dęta Polichna im. Jana Szabata
Harcerska Orkiestra Dęta Tczew
Wood and Brass Band Goleńców
Dziecięco-Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy GCK w Poniecu
Red Swing Low Gryfice

Orkiestra Grandioso Radom
Małe Grandioso Radom
Koncertowa rywalizacja i parada

W pierwszym dniu imprezy, zespoły zaprezentowały się w **konkurencjach koncertowych**, które odbyły się w Sali Koncertowej Zespołu Szkół Muzycznych w Radomiu. Publiczność mogła usłyszeć przekrój muzycznych stylów – od klasyki, przez filmowe tematy, aż po znane utwory popowe. Każda z orkiestr przygotowała około 20-minutowy program, pokazując zarówno wysoki poziom artystyczny, jak i ogromne zaangażowanie młodych muzyków.

Wieczorem ulicami Radomia przeszła barwna i widowiskowa **Wielka Parada Orkiestr**, zakończona **uroczystym otwarciem Mistrzostw**. To widowisko nie tylko uświetniło imprezę, ale również zintegrowało uczestników i zgromadziło liczną publiczność.

Marsze, show i perkusyjne bitwy

W niedzielę uczestnicy przenieśli się na Stadion MOSiR, gdzie odbyły się emocjonujące **konkurencje marszowe**: Przemarsz, Parada Marszowa,

Show, Entertainment oraz widowiskowe Bitwy Perkusyjne. Publiczność mogła podziwiać nie tylko precyzyjne układy choreograficzne, ale także muzyczną kreatywność i współpracę w zespołach.

Sukces Harcerskiej Orkiestry Dętej z Tczewa

Debiutująca na Mistrzostwach **Harcerska Orkiestra Dęta z Tczewa** pod batutą **Magdaleny Kubickiej-Netki** zachwyciła jurorów i publiczność, zdobywając imponujące wyróżnienia:

Złoty medal, 90,5 pkt. oraz **III miejsce w konkurencji Koncert – Dywizja I**
Srebrny medal, 80,5 pkt. i **tytuł Vicemistrza Polski w Dywizji Młodzieżowej**
Złoty medal, 86,83 pkt. oraz **tytuł Vicemistrza Polski w Paradzie Marszowej** – z choreografią autorstwa **Aleksandry Netki**

Nagroda za najlepszą sekcję – puzony

Nagroda za najlepsze wykonanie utworu polskiego

„Występowało nam się bardzo dobrze, bo towarzyszyli nam najlepsi kibice – nasze rodziny” – podsumowali członkowie Harcerskiej Orkiestry Dętej.

IV Otwarte Mistrzostwa Polski Orkiestr Dętych pokazały, jak wiele młodych talentów rozwija się w ramach amatorskiego ruchu muzycznego w Polsce. Poziom artystyczny, pasja i energia uczestników udowadniają, że muzyka dęta ma się znakomicie i wciąż zdobywa nowych fanów. **Gratulacje dla wszystkich uczestników i organizatorów za to niezapomniane muzyczne święto oraz WIELKIE BRAWA dla naszej ukochanej HARCERSKIEJ ORKIESTRY DĘTEJ!**

Partnerzy wydarzenia: Narodowy Instytut Muzyki i Tańca, MSCDN w Radomiu, Zespół Szkół Muzycznych w Radomiu, Miasto RADOM.

(CKIS)

Zielona Strefa

Zapraszamy do Zielonej Strefy Zielona Strefa to nowa przestrzeń do działań kulturalnych powstała dzięki współpracy Fabryki Sztuk z firmą Dovista Polska Sp. z o.o., a sfinansowana ze środków Fundacji Pracowniczej Grupy VKR. Znaj-

duje się na deptaku będącym przedłużeniem ul. Podgórznej. W ostatnim czasie została wyposażona w elementy małej architektury: leżaki, stojaki rowerowe oraz siedziska z szafkami bookcrossingowymi i donicami wypełnionymi bylina-

mi. Zgodnie z założeniami projektu, w Strefie odbywają się kameralne wydarzenia kulturalne. Przykładem jest event na powitanie lata z udziałem przedstawicieli władz samorządowych Tczewa i firmy Dovista oraz wspomnianej wy-

żej fundacji. Ponadto w okresie wakacyjnym zorganizowano kameralne targi rękodzieła, recitale oraz warsztaty dla dzieci. Z Zielonej Strefy wyruszył też rajd rowerowy po Żuławach. Kolejne przedsięwzięcia już we wrześniu.

Turniej charytatywny – 20 września na stadionie lekkoatletycznym

Zapraszamy do udziału w Turnieju charytatywnym. Tym razem wspieramy leczenie Michała i Lilianki.

Termin: 20.09 godz. 13.00-18.00

Miejsce: stadion przy ul. Bałdowskiej w Tczewie

W programie: zabawy i animacje dla dzieci, malowanie twarzy i warkoczyki, dmuchaniec, licytacje, strefa gastro oraz mecze piłki nożnej w godz. 13.00-18.00 (o 17.30 – finał); cały dochód przeznaczony na leczenie i rehabilitację ciężko chorych dzieci:

Michała Herolda i Lilianny „Lilianki” Konkolewskiej patronat: Prezydenta Miasta Tczewa Łukasza Brządkowskiego i Starosty Tczewskiego Mirosława Augustyna

Główny organizator: Fabryka Sztuk

Koniec V edycji kampanii MIŁO! w mieście

Zakończyła się piąta edycja kampanii **MIŁO!**, której celem jest ograniczenie liczby dzieci dowożonych samochodem do szkół i przedszkoli oraz zachęcenie ich do wybierania aktywnych i przyjaznych środowisk form podróży – pieszo, rowerem, hulajnogą czy autobusem. Tegoroczna akcja trwała od **31 marca do 20 czerwca** i przyciągnęła **2345 uczestników**. W kampanii uczestniczyło w sumie **8 szkół podstawowych i 11 przedszkoli**. Do grona placówek dołączyły dwie nowe: **Szkoła Podstawowa nr 8** oraz **Pszczółka Dwujęzyczne Przedszkole Niepubliczne Hanna Kujach**. Wyniki kampanii

Najdłuższym miesiącem akcji tradycyjnie był maj. W tym czasie odnotowano **36 654 aktywne podróże** do szkół i przedszkoli. Średnia frekwencja wyniosła **78,2%**, co oznacza utrzymanie wysokiego poziomu z ubiegłego roku (78,0%). Szczegółowe wyniki prezentują się następująco:

Przedszkola i zerówki – 67,6% (w latach 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 68,0%, 57,2%, 49,9% i 40,0%)

Klasy pierwsze – 86,5% (w latach 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 86,3%, 80,2%, 80,6% i 68,1%)

Klasy drugie – 88,6% (w latach 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 85,3%, 84,0%, 84,3% i 74,8%)

Klasy trzecie – 82,1% (w latach 2024, 2023, 2022 i 2021 odpowiednio było: 85,5%, 86,9%, 85,5% i 73,4%)

Warto podkreślić, że w porównaniu do poprzednich lat wyniki nadal utrzymują się na bardzo wysokim poziomie, a w przypadku klas drugich zanotowano wzrost.

Edukacja i bezpieczeństwo Kampania MIŁO! to nie tylko zabawa i rywalizacja, ale także edukacja. W każdej szkole i przedszkolu odbywały się zajęcia oparte na specjalnie przygotowanych scenariuszach, które uczyły dzieci bezpiecznego, samodzielnego i aktywnego poruszania się po mieście. Za każdy przyjazd rowerem, hulajnogą, pieszo lub autobusem uczestnicy otrzymywali naklejki.

Dzięki rezygnacji z dowozów samochodowych w rejonach

szkół i przedszkoli poprawia się bezpieczeństwo – otoczenie placówek staje się mniej zatłoczone i bardziej przyjazne dla najmłodszych. Ważnym efektem jest także poprawa jakości powietrza wokół szkół.

Nagrody i podsumowanie Na zakończenie kampanii każde dziecko uczestniczące w akcji otrzymało **dyplom oraz voucher na darmowe wejście na basen odkryty w Tczewie**. Sponsorem nagród tradycyjnie było **Tczewskie Centrum Sportu i Rekreacji**.

Organizatorem kampanii jest **Urząd Miejski w Tczewie**, a realizację wspierają **Tczewscy Kurierzy Rowerowi (Spółdzielnia Socjalna HECA)**. **Szkoły i przedszkola w kampanii:**

- Szkoła Podstawowa nr 1
- Szkoła Podstawowa nr 2
- Szkoła Podstawowa nr 4
- Szkoła Podstawowa nr 7
- Szkoła Podstawowa nr 8 – **pierwszy raz w kampanii**
- Szkoła Podstawowa nr 10
- Szkoła Podstawowa nr 12
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. św. Ojca Pio
- Fontanna Marzeń Prywatna Szkoła Podstawowa

- Przedszkole Niepubliczne „Akademia Krasnoludków”
- Niepubliczne Przedszkole i Żłobek „Bajkowe”
- Niepubliczne Przedszkole „Chatka Puchatka”
- Niepubliczne Przedszkole „Pan Słownik 1”
- Niepubliczne Przedszkole „Pan Słownik 2”
- Niepubliczne Przedszkole „Niebieskie Migdały”
- Niepubliczne Przedszkole „Twoja Niania”
- Niepubliczne Przedszkole „Czwóreczka”
- Niepubliczne Przedszkole „Małe Jagódki”
- Pszczółka Dwujęzyczne Przedszkole Niepubliczne Hanna Kujach – **pierwszy raz w kampanii**
- Terapeutyczny Punkt Przeszkolny Mozaika

CZY WIESZ ŻE?
Jak wyglądają codzienne dojazdy do szkół w Tczewie? Według badań z 2023 roku uczniowie docierają do szkół w następujący sposób:

- **49,8%** pieszo
- **15,8%** samochodem
- **7,6%** autobusem
- **3,8%** hulajnogą
- **3,3%** rowerem
- **19,7%** w sposób mieszany

Upamiętniliśmy Michała Różanowskiego

16 sierpnia w Tczewie odbyły się uroczystości upamiętniające strzelca Michała Różanowskiego – w 86. rocznicę jego tragicznej śmierci.

Uroczystości rozpoczęły się od złożenia kwiatów i zapalenia zniczy pod pomnikiem Michała Różanowskiego, przy drodze krajowej nr 91, a następnie na jego grobie, który znajduje się na cmentarzu „Starym” w Tczewie. W Centrum Kultury i Sztuki odbyła się projekcja reportażu „Epizod jak szpilka w lesie”,

Fot. Roman Jocher

po której nastąpiła niezwykle poruszająca dyskusja o postaci tragicznie zmarłego strzelca, sytuacji na granicy polsko-niemieckiej w 1939 roku oraz o tym, jak mówić o historii w sposób zrozumiały dla młodego pokolenia.

Rozmowę poprowadził Jakub Klebba z gdańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, a w gronie dyskutantów znaleźli się: prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski, dr Marcin Kłodziński z Muzeum Marynarki Wojennej, dr Michał Kargul z Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego.

Kartka z kalendarza Ks. Wacław Preis – wspomnienie

4 sierpnia 2025 roku mija 35 lat od śmierci ks. dra Wacława Preisa. Służył kościołowi pełniąc m. in. przez 37 lat funkcję proboszcza w parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Tczewie. Dobry gospodarz i roztropny opiekun Fary, dbający o zachowanie jej zabytkowego wizerunku w trudnych czasach komunistycznego reżimu.

W zamieszczonym na łamach „Pielgrzyma” wspomnieniu możemy przeczytać: *„Na szczególne uznanie zasługuje zwłaszcza petyzm z jakim prowadził renowację tczewskiej fary, za co minister kultury i sztuki przyznał mu złotą odznakę „Za Opiekę Nad Zabytkami”* („Pielgrzym” nr 22 z 14.10.1990).

Profesor misjologii w Wyższym Seminarium Duchownym w

Fot.: MBP – Skarbnica Tczewska

Pelplinie, z rzymskim doktorem obronionym jeszcze przed II wojną na ocenę „summa cum laude”. Zaangażowany w dzieło krzewienia wiary, wspomagał i otaczał opieką misjonarzy, materialnie wspierał tych, którzy tego potrzebowali. Wobec ludzkich słabości, o czym wspominał niejeden penitent, był jak Sługa Pański z Księgi Izajasza, który „Nie zla-

mie trzciny nadłamanej, nie zagasi knotka o nikłym płomyku”. (Iz 42,2-3) *„Był człowiekiem ogromnej kultury osobistej”* („Pielgrzym” nr 22 z 14.10.1990). Zawsze serdecznie podejmował każdego w gustownie urządzonej plebanii, wymagał jednak szacunku dla godności kapłana i proboszcza wypracowując tym

samym styl respektu w czasach ateistycznej pogardy.

Znaczenie tej postaci najlepiej wyrażają słowa ówczesnego dziekana tczewskiego ks. pralata Stanisława Cieniewicza wypowiedziane w czasie pogrzebu: *„Jeśli istnieją ludzie, których osobowość potrafi odcisnąć się na duszy miasta, to takim człowiekiem dla Tczewa był ks. pralat Wacław Preis, proboszcz parafii Św. Krzyża w latach 1950-1987, długoletni dziekan dekanatu tczewskiego”* („Pielgrzym” Pelplin nr 22 z 14.10.1990).

Pamięć jest miarą wdzięczności. Dzisiaj dzwoni im. Wacław swoim dźwiękiem przypomina o miłości do Kościoła, tak prawdziwej jak lzy ówczesnego Proboszcza na widok płonącej Fary. Bo nic nie byłoby „teraz”, gdyby nie zdarzyło się „kiedyś”.

(Materiał nadesłany przez p. Aleksandrę Poeplau, siostrzenicę ks. W. Preisa)

„Pro Domo Trsoviensi” – zgłoś kandydata

Do 30 września na ręce przewodniczącego Rady Miejskiej można kierować wnioski o przyznanie Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. Jest to wyróżnienie przyznawane przez Radę Miejską za znaczące zasługi dla Tczewa i jego mieszkańców.

Medal można przyznawać za działalność naukową, gospodarczą, społeczną, kulturalną i sportową oraz inne osiągnięcia promocyjne, przysługujące

miastu splendoru lub wyrażne korzyści mieszkańcom. Może być przyznawany mieszkańcom miasta oraz osobom spoza Tczewa.

Kandydatów do wyróżnienia zgłaszają instytucje, organizacje, zakłady pracy i inne formalnoprawne zbiorowości oraz grupy składające się z co najmniej 30 mieszkańców Tczewa. Do wniosku należy dołączyć szczegółowe uzasadnienie. Złożone wnioski trafiają do przewodniczącego Rady Miejskiej, który konsultuje wnioski z zespołem złożonym z przewodniczących klubów radnych. Pozytywnie zaopiniowane wnioski kierowane są do komisji merytorycznej przedmiotu działalności kandydata. Wnio-

ski pozytywnie zaopiniowane przez komisję merytoryczną, kierowane są do Kapituły Medalu „Pro Domo Trsoviensi”. W przypadku pozytywnej decyzji, przygotowany jest projekt uchwały, który następnie trafia pod obrady Rady Miejskiej. W danym roku kalendarzowym mogą być nadane nie więcej niż 3 medale, chyba że istnieją szczególne ku temu powody.

Dniem wręczenia medalu jest Dzień Tczewa, przypadający 30 stycznia.

M.M.

Do tej pory Medal „Pro Domo Trsoviensi” otrzymali:

Franciszek Fabich †, Wyższa Szkoła Morska w Gdyni, Miasto Witten, Roman Landowski †, Obwód Lecznictwa Kolejowego w Tczewie, Jerzy Kubicki †, Tadeusz Abt †, Janusz Kortas †, Czesław Glinkowski, Henryk Lemka †, Elżbieta Grzenkowska – Hawryluk †, Józef Krawczykiewicz, Włodzimierz Ziolkowski, Edward Pieczewski †, Mieczysław Polewicz †, Mieczysław Izydorek †, Urszula Gielon †, Norbert Jatkowski, Stanisław Zaczęński †, Józef Ziolkowski, Koło Polskiego Związku Filatelistów nr 5 w Tczewie, Hugo Fortenbacher †, Bronisław Drewa †, Tadeusz Gryś, Adam Murawski, Kazimierz Ickiewicz, Józef Bejgrowicz, Jan Stachowiak †, Bernard Kapich †, Adam Przybyłowski, Józef Golicki, Janice Lynn Sherry, Eugeniusz Markowicz, Jan Szymała †, Tadeusz Magdziarz, Eleonora Lewandowska, Zygfryd Liban, Ryszard Lidzbarski, Magdalena Kubicka-Netka, Tomasz Tobiański, Tadeusz Galiński, Jacek Wiśniewski, Andrzej Semborowski, Alicja Gajewska, Jacek Prętki, Gertruda Pierzynowska, Janusz Landowski, Ryszard Kruza, Andrzej Merchel, Jarosław Kukowski, Adam Wendt, Edmund Antczak, Kazimierz Homa, Kamila Justa-Kowalska, Marian Lewandowski.

Z historii tczewskiego samorządu

I kadencja 1990-1994 PRZEWODNICZĄCY RADY MIEJSKIEJ:

• Jan Kulas (1990-1991)

Jan Kulas urodził się 21 lipca 1957 r. w Kościerzynie. W 1976 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące w Tczewie, a w 1980 r. studia historyczne na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Gdańskiego. W tym samym roku wstąpił do NSZZ Solidarność i został etatowym pracownikiem tego związku. W latach 1982-1991 był nauczycielem historii w Zespole Szkół Kolejowych w Tczewie. Czterokrotnie był posłem na Sejm RP: I kadencji (1991-1993), III kadencji (1997-2001), VI ka-

dencji (2007-2011) i VII kadencji (2015).

Po zmianach ustrojowych został w 1990 r. radnym Rady Miejskiej I kadencji i jej przewodniczącym. Był również radnym Rady Powiatu Tczewskiego (2014-2015 oraz 2018-2024). Aktywnie działa w Zrzeszeniu Kaszubsko-Pomorskim.

• Zenon Ody (1991-1994)

Zenon Ody urodził się 30 czerwca 1948 r. w Łęgu. W 1967 r. ukończył Technikum Łączności w Gdańsku, a w 1972 r. studia na Wydziale Elektroniki Politechniki Gdańskiej. Pracował m.in. w Instytucie Łączności w Gdańsku oraz w Ośrodku Informatyki Kolejnictwa w Ol-

szynie. W 1990 r. został radnym Rady Miejskiej w Tczewie, a od 1991 r. pełnił funkcję przewodniczącego tczewskiego samorządu. Następnie przez 4 kadencje był prezydentem miasta Tczewa (1994-2010). Od 2010 r. pełni mandat radnego Sejmiku Samorządowego Woj. Pomorskiego (obecnie jest to jego czwarta kadencja). W 2011 r. został Honorowym Obywatel Miasta Tczewa.

PREZYDENT MIASTA TCZEWIA

• Ferdynand Motas (1990-1994)

Ferdynand Motas urodził się 23 października 1942 r. w miejscowości Rakovac na terenie Bośni

i Hercegowiny, gdzie w czasie II wojny światowej pracowali jego, pochodzący z Grębowa, dziadkowie. W 1946 r., wraz z rodziną, powrócił do Polski. Ukończył studia w Wyższej Szkole Rolniczej w Poznaniu. Od 1968 r. związał się z Tczewem. Do 1990 r. pracował w Tczewskiej Stoczni Rzecznej jako technolog. Po wyborach samorządowych w 1990 r. został powołany na urząd prezydenta miasta Tczewa, który sprawował przez całą kadencję. Radnym był jeszcze dwukrotnie, w latach 1994-1998 oraz 2010-2014. Do czasu przejścia na emeryturę pracował w hurtowni papierniczej. Zmarł 19 czerwca 2015 r.

Kazimierz Ickiewicz

**AKTYWNA
SZKOŁA**
z Ministerstwem Sportu i Turystyki

Gmina Miejska Tczew zakwalifikowała się do nowego filaru – Aktywny As w ramach Programu „Aktywna Szkoła”, finansowanego z budżetu państwa, ogłoszonego i nadzorowanego przez Ministra Sportu i Turystyki.

Zadanie Aktywny AS – łączy zajęcia weekendowe z aktywnościami na Orlikach, a jego głównym celem jest systematyczna aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży.

W projekcie biorą udział trzy szkoły:

- Szkoła Podstawowa nr 10 z Ol im. gen. Stanisława Dąbka w Tczewie,
- Szkoła Podstawowa nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Tczewie,
- Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bronisława Malinowskiego w Tczewie,

które realizują bezpłatnie, ogólnodostępne zajęcia sportowe na obiektach sportowych, takich jak Orliki, boiska czy hale sportowe. Stawka dofinansowania 1 godz. (60 min.) zajęć sportowych wynosi 90 zł (brutto).

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Dofinansowanie na projekty szkolne

Miasto Tczew pozyskało środki na dofinansowanie trzech projektów, które jeszcze w tym roku zostaną zrealizowane przez samorządowe szkoły podstawowe.

- Posiłek w szkole i w domu
Gmina Miejska Tczew pozyskała 96 706 zł z budżetu państwa na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu”. Całkowita wartość projektu to 120 882 zł. Pieniądze z dotacji trafiły do Szkoły Podstawowej nr 4 (ok. 80 tys. zł) oraz do Szkoły Podstawowej nr 11 (ok. 16,7 tys. zł). SP 4 przeznaczy pieniądze na zakup wyposażenia kuchni, a SP 4 na stoły i krzesła do stołówki.

Celem rządowego programu jest wspieranie w latach 2024-2028 organów prowadzących publicznych szkół podstawowych w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania, opie-

ki i przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków, z przeznaczeniem na realizację zadania obejmującego doposażenie i poprawę standardu obecnie funkcjonującej stołówki szkolnej (własnej kuchni i jadalni).

- Aktywna Szkoła
Gmina Miejska Tczew zakwalifikowała się do nowego filaru – Aktywny As, w ramach Programu „Aktywna Szkoła”, finansowanego z budżetu państwa, ogłoszonego i nadzorowanego przez Ministra Sportu i Turystyki. Program zapewnia wynagrodzenie nauczycielom za prowadzenie zajęć sportowych. Uczestniczą w nich szkoły podstawowe nr 10, 11 i 12. Zadania Aktywny As łączy zajęcia weekendowe z aktywnościami na boiskach szkolnych, m.in. na Orlikach, a jego głównym celem jest systematyczna aktywizacja sportowa dzieci i młodzieży.

- Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Gmina Miejska Tczew pozyskała środki finansowe w formie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie zakupu książek będących nowościami wydawniczymi i niebędących podręcznikami, w szczególności książek historycznych, w tym poświęconych historii Polski XX wieku oraz lektur szkolnych. Dotacja może być wykorzystana także na zakup nowych elementów wyposażenia do biblioteki szkolnej oraz realizację działań promujących czytelnictwo.

- Dofinansowanie w wysokości 2 500 zł dla oddziału wychowania przedszkolnego otrzymały: Szkoła Podstawowa nr 4 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Tczewie Szkoła Podstawowa nr 12 im. Bronisława Malinowskiego w Tczewie

- Dofinansowanie w wysokości 1 500 zł dla oddziału wychowania przedszkolnego otrzymała: Szkoła Podstawowa nr 8 im. św. Wojciecha w Tczewie.

Program finansowany jest w 80% ze środków budżetu państwa i w 20% wkładu własnego organów prowadzących. Wniosek ww. szkół opiewał na kwotę 8 125 zł, z czego 6 500 zł to kwota dofinansowania z budżetu państwa (stanowi 80%), natomiast 1 625 zł to wkład własny Gminy Miejskiej Tczew (stanowi 20%). Celem programu jest zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych.

Dofinansowanie pochodzi z Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. - Priorytet 3, Kierunek interwencji 3.2. „Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych

Stypendia szkolne na rok szkolny 2025/2026 – na wnioski czekamy do 15 września

15 września mija termin składania wniosków na stypendia szkolne. W roku szkolnym 2024/2025 z tej formy pomocy skorzystało 146 uczniów (IX-XII 2024) oraz 146 uczniów (I-VI 2025) łącznie otrzymali ponad 148 tys. zł.

Stypendium szkolne to forma pomocy uczniom, której celem jest wyrównanie szans edukacyjnych i wspieranie rozwoju edukacyjnego. Miesięczny dochód na osobę w rodzinie nie może przekroczyć kwoty kryterium dochodowego tj. 823 zł (netto).

Wnioski składa się w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego w Tczewie.

Termin składania wniosków: do 15 września, dla słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych do 15 października.

Stypendium szkolne jest przyznawane na okres nie dłuższy niż od września do czerwca w danym roku szkolnym, w przypadku słuchaczy kolegiów pracowników służb społecznych od października do czerwca w danym roku szkolnym.

Stypendium szkolne może być udzielane uczniowi na: całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych wykraczających poza

zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania (np. wyrównawcze zajęcia edukacyjne, zajęcia dla dysgrafików, dyslektyków, logopedyczne, przedsięwzięcia realizowane przez szkołę jak wyjścia/ wyjazdy do kina, teatru, wycieczki szkolne itp.); całkowite lub częściowe pokrycie kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, np. nauki języków obcych, zajęć muzycznych, komputerowych, sportowych; pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym (np. zakup podręczników, lektur, słowników, multimedialnych programów edukacyjnych, komputera, zakup wyposażenia ucznia w związku z udziałem w zajęciach realizowanych poza

szkołą np. zakup instrumentu muzycznego, zakup okularów); całkowite lub częściowe pokrycie kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania w szczególności: transportu środkami komunikacji zbiorowej, zakwaterowania w bursie, internacie (**z wykluczeniem opłat za wyżywienie**). **Wypłata stypendium szkolnego następuje poprzez zwrot wydatków** (wydatki te musi zaakceptować naczelnik Wydziału Edukacji UM). Szczegółowe informacje można otrzymać w Wydziale Edukacji Urzędu Miejskiego – budynek przy ul. 30 Stycznia 1 pokój nr 8 (tel. 58 77 59 370).

30 sierpnia – 45. rocznica podpisania Porozumień Sierpniowych

Prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski, Fundacja im. Roberta Peplińskiego oraz Zarząd Regionu Gdańskiego NSZZ Solidarność zapraszają na uroczystości upamiętniające 45. Rocznice podpisania Porozu-

mień Sierpniowych, które odbędą się 30 sierpnia br.

PROGRAM:

- godz. 16.00, ul. Mickiewicza – odsłonięcie wystawy „45 lat Tczewskiej Solidarności – działacze związkowi tamtych lat”

- godz. 17.00, pomnik „Solidarność” w Parku Kopernika – oficjalne uroczystości: hymn państwowy, przywitanie i wystąpienia zaproszonych gości, modlitwa, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy

- godz. 17.40, pl. Hallera – wręczenie podziękowań działaczom tczewskiej opozycji antykomunistycznej
- godz. 18.00, pl. Hallera – koncert „Głos Wolności” upamiętniający 45. Rocznice podpisania Porozumień Sierpniowych.

Głos Wolności – 45. rocznica podpisania Porozumień Sierpniowych

30 sierpnia, godz. 16:00
Starówka - Plac Hallera
WSTĘP WOLNY

„Głos Wolności” to wyjątkowe wydarzenie plenerowe, które w duchu wspólnoty, solidarności i rodzinnej atmosfery upamiętni jedno z najważniejszych wydarzeń z współczesnej historii Polski – podpisanie Porozumień Sierpniowych w 1980 roku. Z okazji 45. rocznicy tych przełomowych wydarzeń, prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski zaprasza do udziału w święcie, które łączy historię z teraźniejszością, najmłodsze z starszymi pokoleniami.

Od godziny 16:00 dla uczestników otwarte będą wystawa, strefa animacji, strefa warsztatów oraz strefa gastronomiczna:

Wystawa „45-lecie Tczewskiej Solidarności. Działacze związkowi z tamtych lat” to wyjątkowa podróż w czasie, która przybliży historię lokalnych działaczy jednego z najważniejszych ruchów społecznych XX

wieku i zainteresuje zarówno młodszych, jak i starszych odbiorców.

W strefie animacji najmłodszy (i nie tylko!) będą mogli skorzystać dzięki Szkole Prywatnej Tristan i CKZ „Nauka” z malowania na twarzy białych-czerwonych flag oraz z kolorowych warkoczyków zaplatających z włosów syntetycznych.

Rodzinne warsztaty kreatywne, prowadzone będą przez trzy lokalne instytucje kultury: Centrum Kultury i Sztuki, Fabrykę Sztuk i Miejską Bibliotekę Publiczną w Tczewie. Warsztaty przygotowane zostały z myślą o rodzinach z dziećmi

i mają nie tylko charakter edukacyjny, ale także integracyjny i twórczy – wszystko w duchu wolności i wspólnoty.

W strefie gastronomicznej Koło Gospodyń Wiejskich z Lubiszewa zadba o kulinarne wspomnienia – serwując kielbaski w bułce, jak za dawnych lat, z niepowtarzalnym smakiem domowej gościnności.

Od godziny 18:00 scena wydarzenia „Głos Wolności” stanie się miejscem spotkań muzyki z różnych dekad i stylów – od klasycznego blues-folku po nowoczesne rockowe brzmienia:

Czarne Kwiaty to tczewska formacja pełna scenicznej charyzmy, której energetyczne utwory łączą rock’n’roll z elementami alternative, stoner i funk rocka.

MAD in Poland jest rockowym trio z Pomorza, łączącym brytyjską charyzmę z polską energią.

PUHOVSKY (Romek Puchowski) to wyjątkowy artysta: wokalista, autor tekstów, wirtuoz gitary. Jego solowe koncerty to połączenie alternatywy, delta bluesa i indie folku – energetyczne, oryginalne i porywające.

Nocny Pociąg to występ-reaktywacja zespołu z 1980 roku. Ich akustyczny blues-folk i świetne teksty przypomną klimat tamtych lat.

Akces to zespół z lat 80., którego muzyczna historia nawiązuje do czasów transformacji i młodzieńczego buntu. Na nowo powracają na scenę z klasycznymi rockowymi brzmieniami!

Sambor Festival Tczew – piąta edycja już we wrześniu

We wrześniu rozpoczyna się kolejna, już piąta, edycja Sambor Tczew Festival. W tym roku organizatorzy zapraszają na cztery koncerty, zróżnicowane pod względem wykonawczym i repertuarowym. Koncerty odbywać się będą w kolejne niedzielne wieczory, w kościele p. w. Podwyższenia Krzyża Św.

Organizatorem wydarzenia jest Stowarzyszenie Na Krańcu Świata, a patronatem honorowym objął je m.in. prezydent Tczewa Łukasz Brządkowski.

Festiwal jest dofinansowany z budżetu miasta Tczewa.

Ideą, która przyświecała powstaniu **SAMBOR FESTIVAL TCZEW**, była budowa nowego instrumentu – organów w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Świętego.

Budowa i montaż organów to bardzo kosztowne przedsięwzięcie. Jedną z inicjatyw mającą na celu zebranie funduszy na ten cel, była zbiórka pieniędzy – *Akcja renowacja – Szczytny cel mamy, ratujemy farne organy*. Od pierwszej edycji towarzyszy ona również festiwalowym koncertom. Natomiast od marca 2023 roku rozpoczęła się kolejna inicjatywa, jaką proponują Organizatorzy – *Adopcja Piszczalek*

PROGRAM FESTIWALU

7/09 / 19:00 / wstęp wolny
FUSION OF SOUNDS

Mateusz Kotwica (saksofon)
oraz Patryk Podwojski (organy)

14/09 / 19:00 / wstęp wolny
TRZY MARIE (spektakl/oratorium)
Les Femmes

21/09 / 19:00 / wstęp wolny
SONIDOS DE PASION
Magdalena Zięba-Lewandowska (sopran) oraz Mikołaj Siakała (fortepian)

28/09 / 19:00 / wstęp wolny
NOWE OBLCIE KLASYKI
Warsaw Saxophone Ensemble

Więcej na:

www.samborfestival.tczew.pl/

Centrum Kultury i Sztuki zaprasza we wrześniu

• **Sztukmistrz – spektakl plenerowy Teatru Snów**
6 września, godz. 20.00
Park za CKiS
Wstęp wolny

Jasza Mazur, utalentowany sztukmistrz, wędruje ze swoją asystentką od miasta do miasta, oprócz wielu sztuk, potrafi otwierać zamki, imponuje tą umiejętnością spotykanym złodziejaszkom.

• **Kino w Parku**
PERFECT DAYS reż. Wim Wenders
7 września, godz. 19.30
Park za CKiS
Bilety: 15 zł

Seans został przeniesiony z 11 lipca (wówczas nie odbył się z powodu niesprzyjającej pogody). **Wszystkie bilety kupione na ten seans zachowują ważność.**

• **Piano Visual – niezwykle wydarzenie łączące obrazy natury z muzyką na żywo**
12 września, godz. 19.00
Sala widowiskowa CKiS
Bilety: 30 zł; 24 zł z Kartą Mieszkańca Tczewa

Zapraszamy na niezwykłą podróż w głąb siebie, gdzie dźwięki fortepianu, dzwonów rurowych i mis kryształowych połączą się z zapierającymi dech w piersiach obrazami natury.

• **Michał Kielbasa - spotkanie podróżnicze**
21 września, godz. 17.00
Klub Muzyczny CKiS
Wstęp wolny

Michał, który w ciągu ostatnich 5 lat odwiedził 71 krajów, zabierze nas w wyjątkową podróż przez różne kontynenty – od pustyń po egzotyczne wyspy, od górskich wypraw po tętniące życiem metropolie.

• **Mansarda + Czarne Kwiaty – koncert**
26 września, godz. 20.00
Klub Muzyczny CKiS
Bilety: 40 zł

Zapraszamy na wieczór kontrastów i muzycznej różnorodności – od instrumentalnych pejzaży po rockową energię.

• **„Sto lat! Sto lat! polskiej piosenki” – spektakl muzyczny Teatru Czwarte Miasto**
27 września, godz. 19.00
Sala widowiskowa CKiS
Bilety: 65 zł, 52 zł z Kartą Mieszkańca Tczewa

Spektakl opiera się na przebojach muzyki polskiej z ostatnich stu lat. Tego wieczoru zaprezentowane zostaną piosenki takich gwiazd jak Irena Santor, Maria Koterbska, Mieczysław Fogg, Anna Jantar, Krzysztof Krawczyk, Jeremi Przybora, Maryla Rodowicz, Kayah, Kombi, Zbigniew Wode-

cki, Skaldowie, aż po współczesne hity Dawida Podsiadło, Mroza czy Męskiego Grania.

• **Poranki Filmowe Przyjacielem Sensorycznie – projekcje filmowe dla dzieci „Oskar, Patka i Złoto Bałtyku”**
28 września, godz. 11.00
Sala widowiskowa CKiS
Bilety: 15 zł

• **Mały Festiwal Ty i Ja – projekcje z Europejskiego Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja**
30, września, godz. 10.00
Sala widowiskowa CKiS
Wstęp wolny!

Mały Festiwal Ty i Ja to projekcje filmów z Europejskiego Festiwalu Filmowego Integracja Ty i Ja odbywającego się w Koszalinie.

Więcej na www.ckis.tczew.pl

LATO W MIEŚCIE

Wrześniowe Targowisko

7.09.2025
10:00–15:00

Plac Hallera, Tczew

Konkurs fotograficzny "4 pory roku w Tczewie" kalendarz 2026

Termin: 10 października 2025

Pula nagród: 4 000 zł

[tczew.pl/konkurs-fotograficzny-
prezydenta-miasta-edycja-2025/](http://tczew.pl/konkurs-fotograficzny-prezydenta-miasta-edycja-2025/)

PIKNIK

HISTORYCZNO-MILITARNY

BULWAR NAD WISŁĄ
1.09.2025 / 16:00 - 19:00